

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Melyben: Vidéken:
Egy óra. . . . I kor. Egy óra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . 3 . . . Negyedévre 4 . . 50 .

Felolvas szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Piac-utca 47. és 48. szám.

A szultán bukása.

Debreczen, április 23.

A török képviselők és szenátorok szan-stefanoi titkos ülésén százötven szónyi többséggel elhatározták Abdul Hamid szultán trónvesztését. A szultán azonban kétségbeesetten ragaszkodik hatalma maradványaihoz. A tárgyalások még folynak, de sem egyik, sem másik fél nem enged. Félő, hogy megesis a legnagyobb veszedelem és végül ez az egész Európát megreszkettető összeütközés mégis megtörténik. Mi lesz ennek az összeütközésnek a következménye, még beláthatatlan. Egylőre csak a szultán-válság áll az események központjában.

A legutolsó véres napok beigazolták, hogy Sztambul egy évezred után is Bizanc maradt, amelynek története bővelkedik a könnyen gyűlékony tömeg ingatagsága által okozott tragédiákban. A tragédia hőse ezúttal *Abdul Hamid* szultán, akit azonban nem annyira a népkégy forgandósága, sem a végzetvaksága, hanem legsajátabb vétkei sodornak le egy világbirodalom trónjáról. Távozni kénytelen harminchárom esztendő zsarnoki uralma színhelyéről és alig hiszük, hogy valaki könyvet fog ejteni jól kiérdemelt bukása fölött. Mert Abdul Hamid még csak erős sem volt, hogy

ezzel a mindig imponáló tulajdonsággal biveket tudott volna maga körül övezni. Ő mindig csak mások gyöngeségéből, torzsalkodásából tengette hatalmát. Bámulatatos szívósság, határtalan uralomvágy és keleti ravaszság honoltak törekeny szervezetében s ő ezekkel a negatív emberi tulajdonságokkal több mint három évtizeden át tirannizálta népeit és igyekezett az európai hatalmak diplomatait egymás ellen kijátszani.

Abdul Hamid, mint számos őse, véres válságok útján került a trónra. Abdul Aziz szultánt egy éjszaka kicipelték palotájából és fogságban halt meg. Állítólag önkézevel vetett véget életének. Utána a szerencsétlen Murad szultán következett, akit letaszítottak trónjáról és azt hitték el a tömeggel, hogy megörült. Ily tragikus előzmények juttatták a birodalom élére Abdul Hamidot, akitnek uralkodása nem egyéb, mint gyorsabb lefolyású processzusa Törökország bomlásának. Egyik első cselekedete volt a Midhát pasa alkotmányának eltörlése. Majd az orosz török háború következett, amelynek eredményeként Románia, Szerbia, Bulgária elszakadtak Törökországtól. Mindezeket a csapásokat kiheverhette volna a birodalom, ha Abdul Hamid megérti a kor szellemét és legalább a felvilágosodott abszolutizmus elvei szerint uralkodik. De az ő despotizmusa

mohamedánoknak és keresztényeknek egyaránt elviselhetetlen volt. Öntudatos, modern államférfiakat nem türt oldala mellett, hanem csak kegyenceket, akik, hogy bizalmát megtarthassák, állandóan koholt összeesküvéseket fedeztek föl és még fokozták a szultán örökös halálfelelmét és bizalmatlanságát az emberek iránt, maguk pedig milliókat harácsoltak össze a szándékos tudatlanságban hagyott tömegektől.

Hosszúra nyulnék a bünlajstroma az elődei sorsát követő szultánnak, ha mindazokat a rémtetteket és visszaéléseket e'ő akarnók sorolni, amelyeket uralkodása alatt elkövetett és kegyencei az ő nevében végrehajtottak. Elég e tekintetben Midhát pasa halálba kergetésére, az ujtörökök üdözésére és az örmény mészárlásokra rámutatni. A ujtörökök tavalyi fellépésének sikerét ezért mindenki úgy üdvözölte, mint a történelem által ismert legnagyobb zsarnokságok egyikéből való felszabadulást. De az ujtörökök regiméjének számos hibája között éppen az volt a legvégzetesebb, hogy lehetségesnek tartották a szultán becsületes alkalmazkodását az új rendhez. Biztak abban, hogy Abdul Hamid elhíresztelt értelmességével és diplomáciai talentumával, ha nem szívesen is, de meg fog barátkozni hatalmának az alkotmányszabta korlátozásával, amely

Mesélés.

Történet, amelyben nem történik semmi.

Irta: **Radó István.**

Oly szép volt a lány. Csak az arca volt szép és a keze. Nagy, fekete, erős, vi-zes szemei voltak, amelyek melegen, puhán bánatosan néztek mindenkire.

Szabályos, egyenes, hegyes orra volt. Az ajkai vörösek voltak, egészséges pirosak, keskenyek, nem csókra vágyók és nem csókravalók. Sima volt az arcbőre, azt lehetett volna csókolni. Az ajkát harapni kellett volna vadul, durván. Arra volt teremtve. Piros ajkai mögött, fehér fogak álltak, nagy bosszuálló fehér fogak egy sorban.

Az álla hegyes volt, belefuródott a levegőbe szépen, eredetien. Az állát és a kezét is meglehetett volna csókolni. A fiu meg is csókolta néha.

A fiu nem volt szép. Furesán összerakott ember volt. Nem volt szép, de néha tetszett is a lánynak. A szemei szépek voltak, szelidek, engedelmesek. Feje nagy volt, szemöldökei összenöttek, erőszakos kifejezést adtak az arcának: szája néha legörbült és egy komikus, kesernyös vonás rajzolódott ajkai fölé. Akkor egyenesedett ki az arca, mikor a lánynyal beszélt. Akkor nézte és

hallgatta a lányt és betelt vele és szivta magába mohón, falánkul.

Meleg volt a szoba, a hol ültek. Puha vörös papirkárpit volt a falon, meleg barnás szőnyeg, süpedő, per sa szőnyeg a padlón, nyugalmas, fehér sárga himzésű terítő az asztalon. A diványon ültek mind a ketten. Oldalt támaszkodtak neki a divány hátának, úgy-néztek egymást. A szomszédos szobából diáktanulás, a másiktól zongoragyakorlás hangzott ki, de náluk csend volt. A fiu néha meg akarta fogni a lány fehér bluz-uj,ba takart karját, de ő elhuzta.

A fiu egyszer megszólalt, mikor a lány arább huzódott.

— Minek is ülünk mi itten ula don- képpen?

A lány mind árt felelt.

— Mert jólesik. Mert nekem jólesik. Mindketten örülünk, hogy itt ülhetünk. Csak ezért.

A fiu belenézett a lány szemeibe s oda, bementa:

— Érdekes az, hogy mi itt szóltanul ülünk egymás mellett. Sok ideig egy szót sem szólunk, pedig ezt nekem nem szabadna tennem. Azt mondják, hogy udvariatlan vagyok. Pedig dehog. Tudnék én beszélni, de amit elmondhattam, azt már elmondtam. Mit mondjak még? Azt, hogy mit

tanultam, hogy mit olvasok. Ez nem érdekli magát, ez már nem érdekelheti, ez már nem szabad, hogy érdekelje.

Elhalgatott. Elszégyelte magát egy kissé. Felült egészen és azt kérdezte a leánytól:

— Mondja, meddig fogok én még ide feljárni magukhoz? Mondja, mit gondol?

A lány egy kissé összehuzta szemöldökét, s szeretettel bársonyosan nézett a fiura.

Azt pedig már teljesen elfoglalta egy másik gondolat. Hátrátámasztotta a fejét.

— Ma itt vagyok magánál. Egy tiszta, érintetlen lánynál, az is olyan tiszta, mint maga. Hát most itt vagyok magánál, mint annyi sokszor és itt is leszek még egy-néhányszor. Aztán... látja ez az aztán. Fel-növök. Legényéletet élek és nem lesznek leányok. Lesz egy idő, amikor előttem leányok nem lesznek. Csak asszonyok, vig, fiatal, kemény, erős asszonyok. Lesz egy asszony, aki nem az lesz, mint a többi, aki ki fog válni a többiek közül, úgy, mint maga most. És én el fogok menni ahhoz az asszonyhoz és egyszer nem fogunk tudni beszélgetni és akkor az az asszony közelről fogja rám fujni a lehetét és azt fogja kérni, hogy én meséljek. Le fog ülni a díványra. én meg lefekszem, leteszem az ölébe

Végkiárulás!

A Hajdu József Piac-u. 50, szám alatti csödtő- megéből megvett áruk a mai naptól kezdve beosáron alul árusítatnak. <<<<<<<< A berendezés eladó.

1309/1 1-2 ota.
Viepesulobol

egyszersmind az ő felelősségének redukálását jelentette volna Európával és a saját népével szemben. De a szultán mindig békókat látott a parlamenti intézményben és folyton csak bosszúra gondolt az ujtörökök iránt. És amikor alkalma nyílt, örömmel lépett a reakció élére, amely a régi kegyencgazdálkodás felújítását helyezte kilátásba. Am az ujtörökök befolyása és a modern eszmék terfoglalása erősebbnek bizonyult a zsarnokságnál. Abdul Hamid elbukott és vele együtt hihetőleg a janicsárok is örökre eljártak rémes szerepüket.

Eröss Lajos lelkészi installációja

Beköszöntő beszéd és presbyteri diszgyűlés.

A püspök körutja az egyházmegyében.

Nagy ünnepre készül a kálvinista Róma református polgársága. Eröss Lajos a tiszántúli egyházkerület püspöke fogja megtartani vasárnap debreceni lelkészi beköszöntőjét, amelyivel azután forma szerint is elfoglalja a Méliusz Péter püspöki székével járó debreceni lelkészi tisztet.

Eröss Lajos ma érkezik haza a budapesti konvent üléséről, ahol aktív részt vett a magyar reformátusság ügyeinek az intézésében.

A konventben való részvételét megelőzőleg Eröss Lajos beutazta és meglátogatta egyházkerületének legnagyobb részét. Emiatt halasztódott el a székfoglaló és az installáció április 25-ikére.

Szombaton délután három órakor — mint már jeleztük — az ünnepeket megelőzve, ülést fog tartani a debreceni presbyterium, amelyen az installáció részleteit elő fogják készíteni. A meghívókat különben már úgy a nagytemplomi isteni tiszteletre mint az azt követő presbiteriumi diszgyűlésre már széjjel küldték.

A Nagytemplomban fog lefolyni az

installáció első része, amelynek legkiemelkedőbb pontja: *Eröss Lajos beköszöntő beszéde*. Az istentiszteleten részt fog venni egész Debrecen város reformátussága, a hivatalos hősökkel az élén. A presbyterek testületileg vonulnak a Nagytemplomba, fél kilenc órakor gyülekezvén az egyháztanács disztermében. Ugyanitt fog lefolyni az istentiszteletet követő *presbyteri diszgyűlés*. A gyűlés egyetlen tárgya Eröss Lajos püspöknek, mint a debreceni egyház lelképásztornak az üdvözlése. Az installáció mindenképen ünnepélyesnek és nagyarányúnak mutatkozik, méltónak az *Eröss Lajos* fényes pályafutásához, amelynek az installáció lesz az utolsó akta.

A fényes beiktatás után a püspök ismét egyházkerületének meglátogatására indul. Már az installációt követő napon, e hó 26-án a békésbányai egyházmegyébe megy kanonika vizitációra.

Utolsó előadás

a debreceni munkásgimnáziumban.

Beszámoló az első tanfolyam eredményéről.

A debreceni munkásgimnázium holnap, szombaton, április 24-én tartja meg utolsó előadását a „Föld”-ről 84 vetített kép kíséretében. Az előadás után *Kenezy Gyula* dr., a bizottság elnöke bezárja a félévi tanfolyamot.

Örömmel mondhatjuk, hogy Molnár Viktor államtitkárnak eme nagyszerű gondolata, a munkásgimnáziumok meghonosítása termékeny talajra talált a debreceni iparossegédek s munkásaink között. Nem csoda! Molnár Viktor gondoskodott róla, hogy a szellemi táplálék munkásaink színvonalához mért, de emellett tudományos is legyen. A füzetek, az anyag feldolgozása mintaszerű; ócsó és élvezetes, különösen a magyar történelemé. Ebből látszik, hogy Molnár Viktor gondolata nem ötletszerű, hanem alapos tanulmány eredménye, mert gondolatának megvalósítására megfelelő erőket is tud megváltatni.

Az asszony megváltozott egészen, a fiu pedig csak megszélesedett, megerősödött, igazi nagy férfi lett.

Es ekkor találkoztak, ekkor kerültek egymással szembe, egymás mellé ujra.

A fiut, a férfit bemutaták az asszonynak, de nem ismerte meg. Ugy beszélt vele, úgy udvarolt neki, mint bármelyik más asszonynak.

Es az asszony, a régi lány, nézte a volt fiut és hallgatta és várta a szavait, mindegyiket, hallgatta volna sokáig.

A fiu nem ismerte meg az asszonyt és megszerette ujra. Valami különös érzései keltek az asszony láttára. Mintha régi emlékek buzogtak volna fel a lelkében.

Szerette az asszonyt és azt az ellaposodott, csókraváró száját csókolta fáradna tatlanul. Az asszony pedig szégyenkezve, könnyezve csókolta a férfit.

Hűvös, szürke, nehéz téli délután ment fel egyszer az asszonynoz. Meleg volt a szoba levegője.

Az asszony leült a díványra. A fiu melléje dült, beletette a fejét az ölébe s úgy nezték egymásra.

Nem szóltak semmit. Az asszony remegett, torka összeszorult, szeme könnyes lett, azután elfojtva sírását, félve kérdezte, kérte a férfit:

A debreceni munkásgimnáziumnak 184 rendes hallgatója volt s összesen 24 előadást tartottunk és pedig a magyar történelemből 9, a magyar földrajzból 6, csillagászatból a holnapival 3, egészségügyből 4, ipartörténetből 1, mezőgazdaságból 1. Az összes előadásokon eddig 728 személy jelent meg (a holnapin kívül), amely körülmény az intézet életképességét bizonyítja. A holnapi előadás ingyenes.

Az utolsó előadással kapcsolatosan a munkásgimnázium vezetősége a következő sorokat intézte hozzánk: A munkásgimnázium vezetősége őszinte háláját és köszönetét fejezi ki a helyi sajtónak azon lelkes támogatásért, amelyben a munkásgimnáziumot részesítette, s érdekében működött; azért hogy hirdetéseit nemcsak hogy minden alkalommal közölte, hanem cikkeiben eszméit az érdeklődők közt terjesztet e. Fogadja még egyszer őszinte szívből jövő köznémet. A vezetőség.

Debrecen--Cegléd--Budapest.

A májusi menetrend újításai.

Debreceni vonatok a nyugati pályaudvaron.

A m. kir. államvasutak és az általa kezelt magánvasutakon folyó évi május 1-én *új nyári menetrend* lép életbe, amelynek a debreceni közönségre nézve az a leglényegesebb eltérése, hogy egyes gyorsvonatok *Cegléden* át fognak közlekedni és ehhez képest a budapest-nyugati pályaudvarra érkeznek és onnan indulnak. Az államvasutak igazgatósága által kiadott közleménynek ide vonatkozó részei a következők:

A jelenleg Budapest keleti pályaudvarról reggel 7 óra 20 perckor Debreczenbe, Nagyváradra, illetve Aradon át Brassóba, a délután 2 óra 25 perckor Kolozsvárra és az este 9 óra 15 perckor Predealba induló az ellenkező irányban pedig a Predealból reggel 7 óra 50 perckor, a Kolozsvárról délután 1 óra 40 perckor és a Brassórol Aradon át, illetve Nagyváradról este 9 óra 40 perckor Budapest keleti pályaudvarra érkező gyorsvonatok *budapest-keleti pályaudvar és Szolnok között megszüntetettnek* és a

— Mesél, en valamit. Valami régi emléket mondja el nekem.

Összeszorította a fogait és lélegzetfojtva várt. Szíve gyorsan dobogott, érezte, hogy fejébe szalad a vér és úgy nézte a férfi ajkait. Megmozdulnak-e? Mit fognak mondani?

A férfi belenézett az asszony szemébe és tompa hangon mesélni kezdett.

— Volt egy leány, egy puhatekintetű, nagyszemű, fehér bluzos leány, egy igazi leány, akit én nagyon szerettem . . .

Az asszony mellett már nem szoritotta semmi, meg volt elégedve, nyugodtan nézett a férfi arcába.

— Meleg, szeretetteli estén megigérttem a leányomnak, hogy mesélni fogok róla annak az asszonynak, akit először fogok igazán szeretni . . .

A férfi tompán, érzéssel beszélt, de szavai mégis hidegen hangoztak. Az asszony szégyelte magát.

— Megigérttem neki, hogy mesélni fogok róla. Most mesélek róla . . . Magának . . .

Az asszonynak nagyon fájtak ezek a szavak. Könnyei megindultak és lassan végigfolytak az arcán. A férfi pedig beszélt tovább tompán lassan, arról a lányról, ennek az asszonynak . . .

Becses tudomasara hozom az igen tiszteit közönségnek, hogy megérkeztek a szebnél szebb tavaszi és nyári hazai és angol **gyapju zsovetek** a legszebb kivitelben **legolcsobb szabott arak** Számos látogatását kérve, kiváló tisztelettel

Kohn M. Miksa
posztókereskedő Batvan-u. 7.

Budapest-nyugoti pályaudvar—cegléd—szolnoki vonalra tereltetnek át.

E gyorsvonatok tehát folyó évi május hó 1-től kezdve Budapest-nyugoti pályaudvarról indíttatnak, illetve Budapest nyugoti pályaudvarra érkeznek és pedig az alábbi időkből:

Budapest-nyugoti pályaudvarról indul a debreczen—nagyvárad, illetve arad—brassói gyorsvonat reggel 6 óra 55 perckor, a kolozsvári gyorsvonat délután 2 órakor és a predeali gyorsvonat este 9 óra 10 perckor, Budapest nyugoti pályaudvarra érkezik a predeali gyorsvonat reggel 7 óra 50 perckor, a kolozsvári gyorsvonat délután 1 óra 50 perckor és a brassó—aradi, illetve nagyvárad gyorsvonat este 9 óra 55 perckor.

A nyári menetrend által a máj. debreczeni üzletvezetőségének területén eszközölt egyéb változásokat holnap fogjuk közölni.

A kormány vasárnap mond le. Justh még mindég remél.

Kossuth és Apponyi a királynál.

Andrássy Gyula gróf ma délelőtt tanácskozott Aehrenthal külügyminiszterrel. Kossuth és Apponyi holnap jelennek meg a király előtt, hogy a kihontakozásra vonatkozó előterjeszté üket megtegyék. De sem az egyik, sem a másik találkozás nem kecsegtet eredményvel. A válság beláthatatlan s a miniszterek aggodva lesik, hol fog a most megindult lavina megállni.

Andrássy és Aehrenthal.

Andrássy arról igyekszik meggyőzni a közös külügyminisztert, hogy a monarchia nagyhatalmi állásának érdekében közre kell működnie a válság békés elintézésében. A külpolitikai helyzet ezer veszélyt rejteget, éppen azért nem közömbös, hogy Magyarországon konszolidált viszonyok, avagy anarchia van-e. De ettől is eltekintve külügyi szempontból fontos és sürgős ügyek várnak parlamenti elintézésre. Ott van a török entente-jegyzőkönyv, amelyet törvénybe kell iktatni, rendezni kell Bosznia-Hercegovina ügyét. Andrássy reméli, hogy illetékes helyen ajánlja a békés kibontakozás szükségességét.

A trónörökös szerepe.

Andrássy állítólag a trónörökösnél is jelentkezett audienciára. Ezt megcáfolják. Nem is tartjuk valószínűnek ezt az audienciát. A trónörökös ismételen és félre nem érthető módon jelét adta annak, hogy nem kíván érintkezni a mostani kormány tagjaival. De azért a magyar ügyek nagyon is érdeklik, ahol lehet, keresztezi a magyar kormány akcióit. Keresztezte a banktárgyalások alatt is. Akik érintkeztek vele, azt mondják, hogy nincs ellenséges indulattal Magyarország irányában, de a koalíció embereit megbizhatatlannak tartja s azért van ellenük.

Kurucok, várjatok!

Kossuth Ferenc, nehogy minden kibontakozás lehetetlenné váljék, megbizottai útján és hirlapi úton is azt a kérést intézte a pártja tagjaihoz, hogy ne demonstráljanak, ne szögezzék le magukat a bankkérdésben.

hanem várják meg a fejleményeket. Ugy értesülünk, hogy ennek a kérésnek nem lesz fogantatja. A függetlenségi párt ma este nagy demonstrációt fog rendezni Justh Gyula tiszteletére. A bankmozgalom vezetői intézkedtek, hogy ma este, mikor Justh Gyula megjelenik a pártkörben, minél több képviselő legyen jelen s adjon sulyt a párt törekvésének.

Justh nem enged.

Justh Gyula ma délelőtt érkezett a fővárosba. A pályaudvaron több politikus várta és többen keresték föl a képviselőház elnöki fogadóiban. Informálták a párt hangulatáról és közölték vele a Bécsből érkezett bizalmas tudósításokat. A képviselőház elnöke annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a függetlenségi párt nem engedhet. Egy hajszaívi engedékenység nélkül ragaszkodnia kell az önálló bank megvalósításához és semmiféle kompromisszumos tárgyalásokba nem szabad becsátkozni. Bécs, ha látni fogja, hogy másképpen nem boldogul, kényszerűen lesz hozzájárulnia a bank-elkülönítéshez.

A hétfői értekezlet.

Ugy értesülünk, hogy a függetlenségi párt hétfői értekezletén Kossuth Ferenc kért fogja, hogy a párt ne hozzon semmiféle határozatot a jövődő megatartást illetőleg, hanem bizza a vezetést és a kihontakozási tárgyalásokat a párt vezéreire. Tudatni fogja azt is, hogy nézete szerint az erőket tömöríteni kell és így nem helyes, ha a koalíció többi pártjai ellen agítálnak a párt egyes tagjai. Nagyon valószínű, hogy Kossuth indítvánva ellentmondással fog találkozni. Az önálló bank intranzigens hívei azt fogják indítványozni, hogy a párt foglaljon állást az önálló bank mellett.

A bécsi tárgyalások.

Bécs, április 22. A bankkérdés magyar szakeladói egyelőre befejezték működésüket. Teleszky János miniszteri tanácsos már ma visszautazott Budapestre s Papp Elek miniszteri tanácsos, aki a délelőtt folyamán Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterrel hosszabb beszélgetést folytatótt, a mai nap folyamán szintén elutazik Bécsből.

Bécs, április 22. A magyar házban ma Andrássy Gyula gróf belügyminiszter tanácskozott Zichy Aladár gróf, a király személye körüli miniszterrel. Tíz óra tájban a magyar házban megjelent Apponyi Albert gróf vallás és közoktatásügyi miniszter és hosszabb megbeszélést folytatott Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterrel. Andrássy Gyula belügyminiszter déltájban meglátogatja Aehrenthal közös külügyminisztert, akihez villásreggelire hivatalos. A délelőtti folyamán Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf és Andrássy Gyula gróf hosszabb tanácskozást folytattak. Andrássy Gyula gróf ma délután 5 órakor indul el Bécsből. Apponyi Albert gróf és Kossuth Ferenc holnap délután öt órakor indulnak haza. (Bud. Tud.)

A kibontakozási akció.

Bécs, április 23. Néhány lap ma azt jelenti, hogy a magyar kormány tagjai a kabinetiroda főnökével, Daruváry Gézával a új kibontakozási akció alapjáról megbeszél-

ést folytattak. Illetékes helyről azt közlik, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valószínűségnek. Daruváry osztályfőnök ilyen megbeszélésekben nem vett részt. Tegnap járt ugyan a magyar házban, azonban kizárólag azon célból, hogy Andrássy Gyula gróf belügyminiszter látogatását viszonzozza, s a látogatás azonban teljesen magánjellegű látogatás volt.

Zichy Aladár a királynál.

Bécs, április 23. Délelőtt tizenegy órakor fogadta a király kihallgatáson Zichy Aladárt. A kihallgatáson, mely egy félórát tartott, a helyzetről informálta Zichy a királyt.

Bécs, április 23. Zichy kihallgatása után Bilinskyt fogadta a király. Az audien-

A király és Andrássy.

Budapest, április 23. Egyik fővárosi estilap azt a szenzációs hírt közli, hogy Andrássy Gyula gróf kihallgatásán a király keserű szemrehányásokkal illette Andrássyt, hogy három évig tartó kormányzásuk alatt nem tudták megcsinálni a választójog formját. Az estilap híret nem cáfolták meg.

A kormány lemondása.

Budapest, április 23. Vasárnap délelőtt minisztertanácskozás lesz Wekerle Sándor miniszterelnök elnökletével. Az értekezleten a lemondás ügyében tanácskoznak. A lemondást hétfőn terjesztik a Ház elé.

Betűró a szekrényben.

Vakmerő rablótámadás fényes nappal.

Hajsza a főváros utcáin.

Szenzációs és egészen amerikai izű rablótámadás történt ma fényes nappal, reggel kilenc órakor Budapestben. Egy gazdag háztulajdonosnőt rabolt ki egy budapesti munkás, akit a rendőrség letartóztatott. A detektivregényekbe illő rablótámadásról fővárosi tudósítónk a következőket táviratozza.

Ma reggel kilenc órakor Nagy Márton budapesti gyári munkás bekormozott arccal belopózkodott Ricz Józsefné háztulajdonosnő Bethlen-utca 4. számú házában a Riczné lakásába. Az asszony nem volt otthon és Nagy egy szekrényben rejtőzött el.

Mikor Riczné hazajött és át akart öltözködni, a rabló munkás előugrott a szekrényből és hurrkolt vetett az asszony nyakára majd ráparancsolt, hogy nyissa ki a Wertheim-kaszát és az összes pénzt és ékszereit adja át.

A halálos félelemben levő asszony felnyitotta a pénzes szekrényt és az ott levő összes pénzt, mintegy kétezer koronát és az ezer koronát érő ékszereket átadta. Ezután a rabló a konyhába vezette ki az asszonyt és vizet kért tőle. Kényelmesen megmosódott és rákiáltott az asszonyra:

— Meg ne merj moccani, mert megöllek!

— Azzal az asszonyt bevezette a szobába, levette a nyakáról a hurkot és becsukta

Legjobb a Békési Róza „Csont” szappana.

1309/1 1-2 old.
Viepesulobol

ugyanabba a szekrénybe, amelyben ő elrejtőzködött. Azután gyorsan elrohant.

Riezné nem vesztve el a lélekjelenlétét, előjött a szekrényből és lekiáltott a emeletről:

— Rabló, segítség, fogják meg!

A házmester, aki meghallotta a háziasszony szavait, elébe állott a léposón gyorsan menekülő betörőnek, de ez késével megsebesítvén a házmestert, elrohant.

A kapu előtt két kintornás legény volt, akik aztán üldözőbe vették a vakmerő rablót. A hajszá a keleti pályaudvarig tartott, ahol egy fiatal gimnázista utját állta Nagy Mártonnak, aki megboltott a kis fiuban, elesett és így a rendőrök megfogták.

Letartóztatták és bevitték a főkapitányságra, ahol kihallgatták. Nagy azt vallotta, hogy nagy nyomorban van ő és öt tagu családjá és ezért követte el a rablótámadást. Az asszonyt nem akarta egy ujjal bántalmazni.

A merénylő munkástól elvették a hiány nélkül meglevő pénzt és ékszereket és előzetes letartóztatásba helyezték

Detronizálták a szultánt.

A csapatok bevonulása előtt

A török események.

Ma a képviselők egy titkos ülésükön nagy szavazattöbbséggel elhatározták a szultán detronizálását.

A csapatok közelesen bevonulnak Konstantinápolyba és megbüntetik a zendülés vezetőit, akikről különben listát adtak ki és letartóztatták őket.

A mai nap eseményeiről a következő távirataink adnak számot.

A szultán-változás.

Köln, április 23. A Köln. Ztg. jelentí Konstantinápolyból éjfélről: A San Stefanóban ma tartott titkos ülésen, melyen képviselők és szenátorok vettek részt, 150 szavazattal elhatározták a szultán detronizálását. A vélemények csak a tróntól való megosztás időpontjára nézve térnek el. A sejk ülizlamnak dolga lesz, hogy erre vonatkozólag fetvát készítsen elő.

Frankfurt, április 23. A Frankfurter Zeitungnak jelentik, hogy a sejk-ülizlamnak a szultánt elmozdító fetvája már készen van és Resad efendinek szultánna való proklamálásával együtt szombaton fogják közzé tenni.

Berlin, április 23. A mai szelamlík elé lázas érdeklődéssel néznek. Azt hiszik, hogy a döntés küszöbön van. A szultán a legutóbbi események és a nagy izgatottság miatt megbetegedett.

Köln, április 23. A Jildiz viszonyai val ismerős politikusk azt mondta a Köln. Ztg. tudósítójának, hogy a szultán kész lemondani, de ő maga akarja megválasztani lemondásának idejét.

Az utörökök nem alkuszak.

Berlin, április 23. A Lokalanzeiger jelentí Konstantinápolyból: A tengerészeti miniszter egy távirati parancsára a szaloniki flotta parancsnoka azt felelt: a tengerészeti miniszternek, aki mint politikusk az alkotmányellenes párthoz tartozik:

— Ön nem illetékes arra, hogy ne-

kem rendeleteket adjon, tartózkodjék tehát a jövőben attól, hogy nekem ezentul bármiféle parancsot is küldjön.

A flotta hű a szultánhoz.

Konstantinápoly, április 23. A szultán tegnap olyan parancsot adott ki, hogy a flotta ne utazzék el. A flottának tegnap történt eltávozása Konstantinápolyból, tehát a szultán akarata ellenére történt. A Hamidé nevű cirkáló hajó, melynek legénysége hű maradt a szultánhoz, a Yildiz palota előtt horgonyoz.

A bevonulás előtt.

Páris, április 23. A francia lapok már számítanak a szultán letételével a Resad efendi proklamálásával és az utörököket bölcsességre intik. A csapatok a jövő héten vonulnak be s rögtön megkezdik a zendülés vezetőinek megbüntetését.

Szalonoki, április 23. A reakcionárius és gyanus szofták letartóztatása még egyre folyik. Katonai és polgári bírakból véstörvényszék alakult, amely megkezdte kihallgatásukat.

Renitens katonák.

Pera, április 23. A Jildiz katonaságából ötezer tartalékos megtagadta az engedelmességet. A katonákkal szemben tehetetlenek

A szultán fekete listája.

Konstantinápoly, április 23. A szultán összeállította és kiadott egy jegyzéket, amelyen tizenhárom magasrangú törököt felsorol, akik az zendülést tervezték. A fekete listán négy udvari főember és négy török lapszerkesztő szerepelnek, akiket azonnal letartóztattak. A többi öt — akik magasrangú katonák — megszökött.

Holttest a kulban.

Öngyilkosság vagy büntény

Egy öreg asszony titokzatos halála.

Borzalmas leletre akadtak tegnap reggel Tiszalök községben. Egy öregasszony holttestét találták meg a falu kutjában. Még nem lehet tudni, hogy milyen utonmódon került az öregasszony, vagy a holttest a kutba. A csendőrség bejelentette az esetet a debreceni ügyészségnek, amely a legszelesebb körű nyomozást rendelte el az ügyben. A rejtélyes esetről a következőket jelentí tiszalöki tudósítónk:

Rémes leletre bukkantak tegnap Tiszalökön a vízmerítő asszonyok. Bodnár Miklósné hatvan éves öregasszony holttestét huzták ki a vödörrel a falu kutjából. A doogról azonnal jelentést tettek a csendőrségnek, amely a nyomozást azonnal megindította. Nincs kizárva sőt valószínű, hogy az öreg asszony bünténynek lett az áldozata. Hogy ki követte el a szörnyű tettet, az egyelőre még rejtély. A kut különben mély és míg a fenekére esett, a holttest rettenetesen összezúzódott — ha öngyilkosságot követett volna is el. A külérőszak nyomait így tehát nagyon nehéz felismerni.

Különben az öngyilkosság esete sincs teljesen kizárva, mivel az öregasszony az utóbbi időben sokat betegeskedett. Gyógyíthatatlan baja miatt is kereshette a halált.

Hogy melyik tényállás felel meg a valóságnak, azt az ezután következő vizsgálat fogja megállapítani. A nyomozást tehát a legnagyobb körültekintéssel folytatja a csendőrség. A hatósági szemlélet és a boncolást ma logják megtartani.

A szerelmes ifju.

A hűtlen leány,

egy el nem sült revolver,

meg az esküvő.

Nem mindenapi módját választotta kedvese szerelmének a viss anyerésére egy ötletes debreceni ifju. Szerelmes volt egy szép leányba, aki azonban elhidegült mostanában tőle. A szerencsés ifju egy sikerült öngyilkossági kísérlettel tett tanuságot szive igaz érzelmeiről. Tudósítónk a következőket jelentí az érdekes esetről.

Régóta gyöngéd viszonyt folytatott már Kelemen Rezső debreceni asztalos egyik debreceni közbeesült polgáresalád leányával. Ugy látszott, hogy a fiatalok megértették, sőt szerették is egymást. Legalább így gondolta ezt a szerelmes ifju. Utóbb azonban megingott szerelmésébe vetett bizalma. Kezdte ugyanis tapasztalni, hogy a fiatal leány másokkal is nagyon szívesen udvaroltatott magának. Természetes, hogy ez semmiképen sem tetszett az ifjunak. Szerelmi bánata napról-napra nőtt.

Tegnap már revolvért is vásárolt magának. Közben gondja volt reá, hogy mindenki értesüljön az öngyilkossági szándékáról. Aztán egy olyan pillanatban, amikor nagyon is sokan vigyáztak reá — maga ellen fordította a fegyvert. Természetes, hogy mindnyájan rárohantak megakadályozni a szerencsétlenséget. Erre azonban már nem volt szükség: a fegyver ugyanis csütörtököt mondott. Még pedig nagyon is alapos csütörtököt. Valószínű, hogy a csütörtök mondásra már előre be volt rendezve.

Az ötletes ifju a szerelemföltétnek evvel a régi, de mindig új módjával eredményt ért. Sikerült meggyőzni ideálját az ő szerelme nagyságáról, úgy hogy valószínűleg boldog házasság lesz a nem közönséges szerelmi trágédia vége.

Színház és Művészet.

Műsor.

Szombaton. „A“ bérletben, Remény, dráma.

Vasárnap délután, bérletszünetben Felhő Klári, népszimű.

Vasárnap este, bérletszünetben, Hódító keringő, operette.

Bérczy Ernő.

Csupa finomság, színészeknél ritka nagy intelligencia, tiszta erős művésze, ked. es. megnyerő fellépés és elegáns modor: ez Bérczy Ernő, a debreceni színházról! Lucsuzó fiatal színész.

Bérczy művészetét becsülték, őt magát mindenki szerette Debreczenben. Amikor ide jött, kissé nehéz volt a helyzete. Meg kellett neki küzdeni valamivel, valami nagyon erősen megyökerezett felfogással. Azok közül a színészek közül, akik néhány éve itt játszanak, Bérczy volt az első modern színész. És ezzel megmondtuk, hogy miért volt nehéz a Bérczy helyzete.

Meg kellett értetni a publikummal, hogy nem az a színész, aki kiabál, akinek az ordítása reszketteti a színpad papiros-deszkából összerótt diszleteit. Meg kellett értetni, hogy a színész beszél. Beszél és így játszik. És ez a debreceni publikum tisztelni kezdte az eredeti színészt, becsülni kezdte, a trükkök nélkül, a talentumára támaszkodó művészt és szeretni kezdte Bérczy Ernőt. Becézett kedvence lett ez az ötletes, természetes, közvetlen színész a debreceni közönségnek, mely ünnepévé avatta Bérczy Erőnek minden fellépését. Ezek a fellépések azonban az utóbbi időben a direkciónak átkozottul rossz politikája miatt nagyon megritkultak, de annál jobban tüntetett, annál melegebb, tüntetőbb szeretettel fogadta a debreceni publikum Bérczy Ernőt. Emlékezzünk csak vissza arra a közeli dologra, hogy vagy két hónapi szünet után eljásztott vele a direkciónak a Dróttalan táviróban egy rövid szerepet és hogy ünnepelte, hogy tapsolt a publikum Bérczy Erőnek!

És ettől a színésztől kell most megválnunk. Szándékosan írjuk ezt így. Nem azt mondjuk, hogy Bérczy válik tőlünk. Mert a direkciónak egy néhány korona ugynevezett fizetésjavításért bocsájtja el ezt az erős, talentumos színészt.

Az az érzés, amit belőlünk és a publikumból kivált a Bérczy Erő távozása, csak a legnagyobb sajnálat. Öszintén és igazán sajnáljuk, hogy elmegy tőlünk és azt hisszük, hogy ő még jobban sajnálja ezt.

Az bizonyos, hogy sokáig nem fogjuk elfelejteni Bérczynek az alakításait. A Császár katonái, Tolvaj, Gyermek, Virágos csolnak, V. László stb. stb. előadásai, melyek mindmegannyi fényes diadalai, ragyogó sikerei voltak ennek a fiatal, erős tehetségnek — nem engedik velünk elfelejteni.

Bérczy Erő Krecsányi Ignác temesvári szintársulatához szerződött el. Sok nagy sikert, a közönsége meleg, becéző szeretetét kívánjuk neki és hisszük, hogy ez meg is lesz.

A három testőr. Herceg Ferenc derűs levegőjű bohózatában a szintársulat két új tagja mutatkozott be ma este: *Körmendy Margit* (Liza) és *Kardos Géza* (Rátky). — Egyiküket sem mondhatjuk tulságosan szerencsés attrakciónak s nem mulaszthatjuk el annak kijelentését hogy Zilahy, mikor a kiváló elődök után elárvult szerepkörök sorra kezdő színészekkel tölti be, valóban a végéig kimeríti a színházfelügyelőség patronásának indokolatlan kegyeit. Ugy véljük, hogy e most említett fórumnak is, melynek Zilahy iránti rokonszenven eddig minden jogos támadás élet vesztette, be kell látni immár, hogy Zilahynak egyetlen igazgatói készsége van csupán: a költségvetés apasztása. Hiszen, ha így haladunk, akkor a Zilahy-rezsim végén csupa ösztöndíjas akadémiai növendékek fognak játszani! — A két új tag közül *Kardos Géza* még figyelmet érdemel, tetszetős színpadi alakja, ott honos fellépése s értelmes beszéde révén. Modorossága azonban annyit, hogy szánnia kell rá egy-két évet, míg valamennyit levetkezi. *Körmendy* kisasszony nagyon bájos megjelenésű kis lány (majdnem gyermeket akartunk írni, oly fiatalnak tetszik); ez egy erényén kívül azonban igazán kevés figyelemreméltót fedeztünk fel, legalább ma benne. Néhol désillusion-ba kergetett bennünket mesterkélt pózaival s erősen deklamatorius előadásával. Ott láttuk szóval rajta az iskola porát, minden apró bájoságával, de jaj, minden nagy hibájával is. — A többi közreműködők sorában az első helyre méltatjuk *Zilahyt*, ki a züllött lengyel fényké-

pész karikatúrájával igaz művészt adott. Nagyon jól esett viszontlátnunk a rég pihenő *Huzellát*, ki hirtelen vette át Hahnel szerepét, de így is befejezett s a keretből kiváló alakítást nyújtott. *Gyöngyi* nem volt teljesen otthon a Pollacsek szerepében, mely nem is egészen neki való; jellemző erejét csak a második felvonásban láttuk csillogni, de itt is — beárvazva néhány ríktó színtől. Volt egy-egy igen jól sikerült jelenete *Keménynek*, *Ligetinek*, *Talliánsnak*, *Nádornak*, *Bérczy Erő* pedig most is fölényes biztossággal rajzolta meg az ő speciális ficsur-típusai egyikét, a Flóris báró alakját. (g.)

— A „Vig özvegy” tizenhölcezeszer. A „Vig özvegy”, Lehár nepszerű operettje rövid négy év alatt tulszárnyalta sikerekben az amerikai darabokat is. Amerikában nem ritkaság, hogy egy darab több ezer előadást ér meg. „A vig özvegy” azonban még az amerikai viszonyok között is tartja a rekordot. A „Daily Telegraph” jelentése szerint eddig tizenhölcezeszer adták elő Lehár operettjét. Ez a hasonlíthatlan eredmény pedig úgy állott elő, hogy az operettet színrehozta 142 német, 154 amerikai és 135 angol színház. Ha ehhez hozzávesszük a magyar előadásokat és azokat a külföldi színpadokat, ahol a fentemlített színházakon kívül más nyelveken adták elő a darabot, megkapjuk az eredményt, amely szinte hihetetlennek látszik.

Körmendy Margit Nagyváradon. *Körmendy Margit*, a fiatal és bájos kis művésznő, aki még csak most végezte el iskoláit, Debrecenből Nagyváradra megy vendégszerezni. A három testőrben és a Régenyésekben fog bemutatkozni a nagyváradi közönség előtt. Nagyváradról *Kolozsvárra* megy, ahol szintén el fogja játszani egy két jobb szerepét.

A májusi esküdtszék.

A polgári bírák kisorsolása.

A debreczeni esküdtbírók hatáskörébe tartozó bűnügyek annyira felszaporodtak hogy a rendes májusi esküdtszéki ciklus korábban meg fog kezdődni.

A májusi esküdtszéki ciklus polgári bíráit: harminc rendes és tíz pótesküdtet ma sorsolták ki a debreczeni törvényszéken *Hoffmann József* táblabíró elnöklete alatt. Jelen voltak *Oláh Miklós* dr. és *Horváth István* törvényszéki bírók, *Hajdu György* dr. jegyző, *Gáthy Bálint* királyi ügyész és az ügyvédi kamara részéről beregi *Nagy Sándor* ügyvéd.

Rendes esküdtsek lettek: *Balogh Péter* gazda, *Borsi Károly* gazda, *Csapó Herman* gazda, dr. *Csath Sándor* ügyvéd, *Erdei Mihály* timár, *Fábián Károly* gazda, *Fohn József* üzletvezető, *Földi Sándor* gazda, *Győrösy György* birtokos, *Halász Nándor* ékszerész, *Kain József* kereskedő, *Kaszás István* gazda, *Kecskés István* gazda, *Ker és János* gazda, *Király István* birtokos, *Koresmáros Ferenc* nyugdíjas, *Krausz Kálmán* bádogos, *Lövy Sándor* nyug. tanár, *Mandl Zsigmond* ügynök, *Mike Ferenc* gazda, *Nagy Sándor* mészáros, *Nógrád Pál* kőműves, *Okrós István* gazda, *Schlesinger Dávid* ügynök, *Somogyi Péter* csizmadia, *Szabó István* magánzó, *Szabó István* gazda, *Szigeti Gábor* gazda, *Szilágyi József* gazda és *Takács Ferenc* mérnök.

Pótesküdtsek lettek: *Bozóki Mihály* timár, ifj. *Csobán Péter* gazda, dr. *Gutfreund Sámuel* ügyvéd, *Gyarmati Lajos* csizmadia, *Harsányi Gábor* hentes, ifj. *Harsányi István* gazda, *Hernádi Pál* kereskedő, *Pongor Ambrus* csizmadia, *Szabó Kálmán* szikvizgyáros és *Thiessen Arthur* bankigazgató.

HIREK

— A német trónörökös Bukarestben. Bukarestből jelentik. A német trónörökös ma délelőtt a 4. Rossiori ezred felett szemlét tartott, amely ezrednek tulajdonosa a román trónörökös neje. Délután a trónörökös résztvett a lóversenyen, azután pedig *Stirbei* herceg kerti ünnepélyén, ahol élénken érdeklődött a román néptáncok és népdalok iránt. Este a vendég tiszteletére a román trónörökös bált adott. *Károly* király a trónörökös kíséretének kitüntetésekét adományozott.

— Istvánffy képkiallítása. Szombaton és vasárnap az Istvánffy-kiallítás zárva lez a Kaszinó közgyűlése miatt. Hétfőn nyílik meg újra. *Istvánffy* már csak rövid ideig tartózkodik Debrecenben. Május 3-án *Kassára* megy, ahol a Schalk-házban rendezi a kiállítását. *Kassáról* nyaralni megy a mester a *Lydóra*, ahol egyuttal újabb témákat keres ecsetje számára.

— Szolgabírák mozgalma. A vármegyei tisztviselők országos gyűlése foglalkozott a vármegyei tisztikar létszámbeosztásának kérdésével. A szolgabírák, tekintettel arra, hogy a javaslatban őket érintő sérelmeket nem orvosolták és hogy a statuskvó kérdése a napokban dől el a belügyminiszteriumban, most mozgalmat indítottak, a melynek célja, hogy a másodosztályú főszolgabírói állások szerveztessenek, úgy mint a főjegyzőknél és hogy a szolgabírák is VI. és VII. fizetési osztályba juthassanak. Eddig is már több országgyűlési képviselő megígérte, hogy a szolgabírák jogos mozgalmát támogatni fogják.

— Új bíró. A király *Bahunek Elemér*, a debreceni kir. ítélőtáblához tanácsjegyzővé berendelt máramarosszigeti járásbírónak törvényszéki bírói minőségben a máramarosszigeti törvényszékhez saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte.

— Összeomlott színház. Budapestről táviratozza tudósítónk. Ma délután hat órakor a Városligeti színház menyezete összeomlott. A színház közelében volt három munkás, akiket a leomlott törmelék súlyosan megsebesített.

— A végrendelet hamisítók. Budapestről jelenti tudósítónk. *Gelléri Szabó János* végrend letének meghamisítása ügyében ma fog határozni a büntető törvényszék vádtanácsa, a vád alá helyezéséről. A védők *Polónyi Dezső* dr. és *Török Sándor* dr. kifogásokat adtak be a vádirat ellen, amely tudvalevőleg *Battik Sándort*, a feleségét és a *Krudy* testvéreket vádolja meg a végrendelet meghamisításával.

— Nagy erdőtüz. Gyönyörű, de félelmetes látványban volt része a napokban *Nyirbátor* közönségének. A község tulajdonát képező rozsnárosi 1000 holdas erdő kigyuladt és mintegy 10 hold terület elpusztult. A tűz szerencsére csendes időben keletkezett és így elejét lehetett venni a nagyobb pusztulásnak. A tűz oltása rendkívül meg volt nehezítve, mert a lángokban álló tengererdő iszonyu forróságot és füstöt árasztott szét. A látvány borzalmas volt. A tűzoltás munkájában az egész község lakossága részt vett, különösen *Kiss Sándor* tb. szolgabíró és *Nemes Béla* jegyző fejtettek ki emberfeletti munkát az oltás körül. A tűz oka még eddig ismeretlen. A vizsgálat ez irányban már megindult.

1309/1 1-2 old.
Viepesulobol

— **Az ötletes betörő.** Kurucz Szilveszter a Piac-utcai rablás tettese az ötletes betörő, jelenleg a brigád rabja. Az elvetemült katonát igen megtörte a fogság. Sebe, amelyet a lincselés alkalmával kapott, már beheggedt. A hadbiróság Kurucz Szilvesztert két izben is kihallgatta. A súlyos bizonyítékok miatt nem tagadott semmit a rabló huszár, de azokat a bűnöket, amelyekkel a Piac-utcai (Gasparik-féle betörésen kívül) gyanúsítják, nem akarja vállalni. A hadbirósági tárgyalásokról semmi adat nem kerül a nyilvánosságra. Mégis sikerült annyit megtudnunk, hogy Kurucz Szilvesztert szembe-síteni fogják Gasparik Ádámmal. E célból Gasparikot ma délelőttre idézték be. Gasparik elmondta, hogy a rablás hogy történt. A jövő héten sorra kerülnek azok a tanúk, akik a rabló Vilmoshuszár üldözésében, megveretésében részt vettek és ott voltak.

— **A láthatatlan kezek.** A párisi rendőrfőnökség egy nagyszabású összeesküvésnek jött a nyomára. Az orosz nihilisták által szított propaganda Clemenceau miniszterelnök meggyilkolását tűzte ki célul, mert az a parlament legutóbbi gyűlésén a militarizmus intézménye mellett hosszabb beszédet tartott.

— **Öngyilkos lett álmában.** Topolyáról jelentik. Egy ominózus álom halálba sodort egy szép serdülő leányt. Kovács Mária tizenöt éves topolyai leány egy idő óta nagyapjánál lakott Szelid, jólelkű leánynak ismerték, aki önfeláldozóan ápolta, gondozta a törődött agastyánt. Hallgatagon járt-kelt és idegességéről tanuskodó, álmodozó, nagy szemű, fehér, áttetsző arca bámulat tárgya volt a falubeliek előtt. A napokban halva találták meg a szegény Kovács Máriaát. A nagyapja házában a padlásán akasztotta fel magát egy éjszaka. Semmi írást nem hagyott hátra. A boncolás megállapította, hogy az öngyilkosságot idegrohamban, öntudatlan állapotban, álmában követte el.

— **Hitvesgyilkosság.** Komáromból írják: Gula komárommegyei mezővárosban Fűrőd István 25 éves földműves az éjjel két késszurással megölte a feleségét, Nagy Mária varrónőt, ki tőle különválva élt. — Fűrőd bosszúból ölte meg feleségét. Még tavaly Fűrőd feleségének öccse az asszony biztatására kétszer Fűrődre lőtt. A golyók Fűrődöt súlyosan megsebesítették és Fűrőd még akkor megfogadta, ha felgyógyul sebeitől, bosszút áll az asszonyon. A véres bosszút most végrehajtotta és azután önként jelentkezett a gulai csendőrségnél, ahol le tartóztatják.

— **Pénzhamisítók.** Több izben megemlékeztünk arról, hogy Zilah környékén hamis öt koronások kerültek forgalomba. A csendőrség hosszas nyomozás után kiküldte a pénzhamisító banda tagjait, akiket Lupó Demeter, Csóka Tivadár és Orlandi József személyében elfogtak. A banda feje Lupó Demeter és két társa le vannak tartóztatva, de ezeken kívül Czine Péter, Lupó Gábor, Illés János szintén kézre kerültek, akik ellen vádat emeltek. Lupó Demeter a múlt év december havában Heller Mór kereskedőtől két kg. cinket és sósavat vásárolt, mely a hamis pénz gyártásához szükséges. A hamis pénzt Szatmári Jakab készítette. Csupa öt koronást s átadta Lupónak. Lupó forgalomba hozta a rossz pénzt. A debreceni ügyészség a vádiratot elkészítette a banda ellen és a büntető főtárgyalást legközelebb megtartják ellenük.

— **Ma szombaton este a Zentay György család 4 férfi, 3 nő tambura és énektársaság**

hangversenyt tartanak a „Magyar király” kávéházban fényes műserral hol a t. közönség kellemesen szórakozhatik. Tisztelettel Erős Jakab kávé.

— **Felvágta a hasát.** Budapestről táviratozza tudósítónk. A Soroksári-ut 32. sz. a. vedéglőben Lindner Lajos hentessegéd és Szabó Antal gabonamunkás összeverekedtek. Szabó zsebkésével felvágta Lindner hasát. Szabót előállították a IX. ker. kaptányasághoz.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Kiss Rozália ref. 5 hónapos, Fónis Ferenc ref. kárpos 21 éves Tirpák Mihályné ref. 72 éves, Csurka Eszter 71 éves, Károlyi István ref. kőműves 48 éves.

— **A vadászó tragédiája.** Makóról jelentik: Özvegy Hajhegyi Sándorné makói asszony férje szenvedélyes vadász volt. Halála után több löportartó skatulya és patronnal telt doboz maradt vissza, melyek az asszonynak utban voltak. Berakta őket a kemencébe és azután alágyujtott. Nehány perccel múlva óriási dördüléssel felrobbantak a patronok és a házat teljesen szétvetették, sőt a szomszédos házakat is erősen megrongálták. Az asszony súlyosan megsebesült. A robbanás következtében tűz keletkezett, melyet azonban a tűzoltóságnak sikerült lokalizálnia.

— **Itt a nyár,** melyet elsőnek a Neumann M. cég kirakataiban felhalmozott szabónál szebb nyári divat újdonságok hirdetnek. Míg künn az utcán melegebben öltözve sétálnak az emberek a családka tavasz szintemáodik ősszel fenyeget, addig a Neumann M. cég ősmert gondosságával már a nyárra rendezkedik be. Az óriási áruházba megérkeztek a nyári öltözékek — a tennis ruhák — a flannel — mosó — lüster fiu és leányka ruhák. A Neumann M. cég kirakataiban csupa élet, csupa vidámság lakik, a nyári ruhákba öltöztetett babák csak nem mosolyognak a változásra, okosan cselekszi mindenki, ha nem várja be az idő hitetlen fordulását, hanem elmesy a viághírű Neumann M. cég áruházába s ott állítja magát olcsó szabott árak mellett, pompás nyári ruhákkal. Üzlet: Piac-utca 51. sz. a posával éppen szembe.

— **Kugler (Gerbeaud) cukorkák eredeti csomagolásokban gyári áron kaphatók Hegedűs és Sándor cég főraktárában, Kossuth utca 11.**

— **Kugler (Gerbeaud) cukorkák főraktára Kossuth Gézáruhája.**

Törvénykezés

Gyermekhalál gondatlanságból.

Vámospércsen a múlt év utolsó napjaiban véres gyermektragédia történt. A Rosenfeld-féle malomban, ahol lóerő viszi az üzemet, december 29 én Fábíán József gazda két zsák kását vitt a malomba őrlés végett. Fábíán a sógora kis fiát Polgár Imrét is magával vitte. Az őrlő helyiség ajtaját azonban vigyázatlanságból nyitva felelte.

Igy történt, hogy a kis Polgár Imre a kövek közé esve, oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy több napi szenvedés után meghalt.

Az ügyészség megindította a vizsgálatot Fábíán József és Beke József molnár ellen.

A törvényszék büntető tanácsának mai ülésén, melyen Hoffmann József táblabíró elnökölt, azzal védekezett a két ember, hogy nem látták a kis gyermeket. Ezzel szemben a vizsgálat a gondatlanságot megállapította.

A kir. törvényszék Beke molnárnál súlyosbító körülménynek vette, hogy már gondatlansága miatt egyszer el volt ítélve.

A törvényszék Fábíán Józsefet bűnösnek mondta ki s ezért 50 korona fő és 10 korona mellékbüntetésre ítélte, ellenben Beke József molnárt felmentette.

— **Támadás az anya ellen.** Régóta rossz viszonyban volt már az anyjával Mohácsi Gyula hajduszoboszlai lakos. Még február havában történt, hogy összetalalkozott édes anyjával az udvarukon levő közös kútnál. Összeszólköztek és a brutális fiu a vedert anyjához vágta. Még több ütletet is mért a szegény asszonyra, úgy, hogy az elterült a földön. A debreczeni büntető törvényszék tanácsa a brutális fiut 14 napi fogházra és tíz korona pénzbüntetésre ítélte súlyos testi sértés vétsége miatt. Az ítélet ellen a királyi ügyész súlyosbításért felebbezett.

— **Megzavart ünnepély.** Csunya horányt rögtönzött Beregi Dávid balmazújvárosi lakos, a Kossuth-kör ünnepélyén, illetőleg az ünnepélyt követő balon éjfél tájban, mikor már fejébe szállott a bor, összeszólközött Áron Péter ujléai gazdaemberrel. Az összeszólközésnek az lett a vége, hogy Áront lepedőben vitték haza. A debreczeni törvényszék büntető tanácsa mai ülésén 14 napi fogházra ítélte el ezért Beregi Dávidot. Az ítélet jogerős.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest. 1909. április 23.

Készaru változatlan.	
1909. októberi buza	11 79—80
1908. májusi buza	13 82—88
1909. áprilisi buza	14 01—02
májusi rozs	
1909. októberi rozs	9 26—27
1909. áprilisi rozs	9 70—71
októberi zab	7 75—76
1908. májusi zab	
1909. áprilisi zab	8 78—79
1900. májusi tengeri	7 47—48

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

(34) Irta: **Vértesi Arnold.**

Hónapokkal ezelőtt nem lett volna rehez dolog menekülni; most a labirinth közepén, melyből a kétségbeesett lélek nem lát út utat a menekülésre, könnyen el lehetett kábulni.

A fekete fűrtök végig siklottak Armin képén, s az az sírhoz ért, s mint valami villanyos érintésre megrázkódott az ifju ember. A következő pillanatban egy forró csók égett a szép asszony ajkain.

Armin hevesen megrázta két kezét s kezei közé szorította.

— Ha el kell veszni, — sójt lázasan, — kész vagyok elveszni . . . Marina én megrülök, mert nagyon, igen nagyon szeretem önt!

A szép asszony nem emelte föl piruló fejét, gyöngéd karja még erősebben szorította át Armin nyakát s reszkető ajka visszazdta a csókot.

Talán, ha lett volna egy jó barát kezében, még megmenthette volna Armit; önmaga nem volt kép s többé megmenteni magát. Talán, ha neje gyermekei közel lettek volna, lett volna ereje kirántani magát a veszedelimből; a tívsi kódében az egykori kedvesek képei most elhalványultak s emlékeztük lankadt, fogyott, szé fozlott.

(Folytatjuk.)

Nyílttér. *)

SEMMEERING
Vizgyógyintézet kir. tan. Dr. Vécsei
 Körbeli gyógyeszközök. — Diéta- és Radiumkúra.
 Torjedelmes lég- és napfürdők. Prospectus ingyen.
 * E rovatban közlötték a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Eladó
 egy 4 lóerejű jákarban levő
légszeszmotor
 Megt. kinthető Debreczen sz. kir.
 város könyvnyomdájában.

Villanyvilágítást
 lakásokban, üzletekben leg-
 jobb anyaggal legjutányo-
 sabbban rendez be
 a Debreczeni első elektrotechnikai
 gyár és vállalat.
 Kossuth-u. 1. Telefon 168.

Donogán és Somossy
 Debreczen, Kistemplombazár.
 Menyasszonyi kelengye divatruház.
 Szőnyegek. — Függönyök. —
 Ágy és asztalterítők. — Pelüsch
 takarók. — Linoleum. — Bu-
 torszövetek
!! óriási raktára !!

Gróf Eszterházy Ferencz
tatai gőzprés cserép.
 Raktár Debreczen, Simonyi ut 2. szám
 Margit fürdő sarok.
 Ne sajnálja azt a kis időt áldozni, ha épít-
 tet, hogy ezen porcellán agyag cserépet
 megtekintse, mert egy ember életéig tartó
 fedele lesz és épen oly árba jön lapáttere-
 mint a közönséges cserépnek. Ma már a lam-
 epu esztétikus is ezt használják, igen szép, úgy
 hogy díszcserépnek sokan nyaralókra is ezt
 használják.
Radetzky József.

KÖZPONTI DROGUERIA
 Telefon. DEBRECZEN. Telefon.
 Piacz-utca, Városház épület.
 Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint
 berendezett mentőszekrények, kötsze-
 rek, desinfiálószerrek Creolin, Car-
 bol, mindennemű állatgyógyászati
 cikkek és műszerek. Sertés és marha
 tápporok és Fluidok nagy raktára,
 ugyancsak nagy választék mindenféle gummiár-
 tíciban, sörvétkökben, valamint fényképezéshoz szük-
 séges vegyszerekben.

Legbiztosabb szépitőszor a
Fáy-féle Arcz-Crém
 hatása csodás!
 Szépit, fiatalít! Legkifejebb szer széplő,
 májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztá-
 talanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá
 való „Fáy” szappan 1 korona.
Illatszerek minden illatban
 1-2-3 koronás ávegje.
 Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel-
 és külföldi gyógyszer különlegességeknek
 pipere cikkeknek és hasonszerűi gyógy-
 szereknek. Kapható a készítő
Grósz Nagy Ferencz
 gyógyszerésznél
 DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
 „Arany egyszarva” gyógyszerár.
 Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!
a nagy alkalmi vásár!
 Megérkezett a tavaszi idényre minden
 a mi legszebb, legelegánsabb, úgy sző-
 vetekben mint selymekben.
 Óriási választék a legutolsó divat
 szerinti Costüm, Blouse és pongyola
 kelmékben. Gyönyörű mosó Francia
 gyapju delaineiben.
 Valódi angol Zephirek és ruha vász-
 nak, kretonok batiztok. Arany és gumi
 öv különlegességek. Gyönyörű ajour és
 sima női harisnyák, elegáns remek csipke
 és selyem blousok, férfi és női fehérne-
 műek, gyermek harisnyák, selyem zsinó-
 rok és sujtások minden színben. Szőnye-
 gek csipke és szövet függönyök, ágy garni-
 tourák, mindenféle divat cikkek, Saját
 készítésű paplanok, valódi lenvásznak és
 madepolai Shiffonok minden cik meg-
 lepő olcsó árban szereshető be.
Molnár V. J. és Társa fiókja
 Kossuth és Batthány-u. sarok szin-
 házzal szemben.

A Harmat Crémo
 arceszépítő és bőrápoló kenőcs,
 mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt
 sem ólmot nem tartalmaz, a leg-övidebb idő
 alatt megzúntat mindenféle szepit, májfoltot,
 pattanást, bőrtörést (mittesem) bőrbajokat. Ki-
 simítja a ráncosodni kezdő arcbőrt s azt
 fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer
 a szél és a nap befolyása ellen az arczra.
 Nem száros tehát nappal is használható. Ha-
 tással gyors és biztos
 Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.
 Készítő helye a foraktár:
Mihalovits Jenő gyógyszerár.
 Debreczen,
 Főplaccz 31, a városházzal szemben.

Villamos világítást,
 a villamos csengők, házi tele-
 fonok berendezését és évi kezelé-
 sét és minden e szakba vágó leg-
 komplikáltabb munkát úgy helyben
 mint vidéken a legolcsóbban és
 szakszerűen — több évi jótállás
 mellett vállal
FÖLDES SÁNDOR
 elektrotechnikai vállalata
 Debreczen, Nagytrafik udvar
 Minden irányba égb. Wolfram-lám-
 pák, ivilámpaszegek, esillárok, izzó-
 lámpák nagy választéka a legol-
 csóbb árban. Kölesön ivilámpák
 havi 8 korona díjért.
 Telefon 210. Telefon 210.

Szép a bajusz
 a hajjal
HAJDUSÁGI PEDRÓ-vel.
 Hajdusági Pedró. Elismert legjobb külön-
 legesség a bajusz nő-
 vesztésére és ápolására,
 mely meg nem avasodó
 gátrmentes növényi bal-
 zsamos anyagokból ké-
 szül.
 Hatása gyors és biztos.
 Törvényesen védve.
 1 doboz 50 fillér, postán csak
 3 doboz küldetik 2 korona
 15 fillér bérmentve utánvéttel.
 Védjegy.
 Egyedül készítő
Grósz Nagy Ferencz
 gyógyszerész
 DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.
 „Arany egyszarva” gyógyszerár
 Telefon 496. Telefon 496.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.
Zavatzky Leó
 Debreczen, Piacz-utca 16 sz.
 Bika szállodával szemben.
Női blousok és gyermek ruhák
 nagy választékban.
 Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák,
 harisnyák, keztük, női és gyermek kö-
 tények, gallérok, nyakkendők, csipkék
 szallagok, Női-, férfi, és gyermek
 fehérneműek.
 Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Csak e hó végéig tart még
a végeladás az Ernyőgyárban
Piacz-utca 28.
 miért is a még meglevő készlet minden árban eladatik.
 Viszont elárusítóknak nagy árengedmény.
 Az ávegyszerények üzleti berendezés olcsón eladó.
MERKLER SOMA, Piacz-utca 28.

1309/1 1-2 old.
Viepesutobol

Apró hirdetések

Tetőcserép közönséges, hornyolt és Francia egyéb építkezési anyagok u. m. legjutányosabban Fülöp mézkereskedésében Homokkert-u. 121.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke függöny, futó és nagy szőnyegre. Pajlan és flanel takarók férfi és női felöltők, kész férfi fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy e y próba bevásárlást eszközöljön. Tisztalettel! Kaiser Salamon.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-utca 4. szám.

Eladó egy és fél nyilas szőlő a Bodán Értekezhetoi lehet új Mőicztelep 14. 88 sz. alatt Szűcs Imrénél Debreczen.

Hatvan utca 40. sz. a. istálló, kocsisz'n és szerszamos kamara kiadó.

Ezerjó Rizling Kövidinka és csemege szőlő vesszők még kaphatók Molnár Lukács Mária telepéről megrendelhető Kossuth utcai üzletében Telefon 680.

Kedden a Hatvan utcától keresztül menve Tizenháromváros-utczán az Arany János utczáig két, papírba csomagolt fényképet elvesztettem. Kéretik a becsületos megajálóló kire nézve értéktelen Hatvan-utca 63. szám alá adja be hol jutalomban részesül.

Kanári madár. Igen jó fajú 3 darab nőstény kanári madár darabonként 2 koronájával eladó Eötvös u. 4. sz. a. Pető Imre él.

Féderes stráf kocsin költöztetéseket elvállalok József kir. herczeg utca 31.

CZIGARETTÁZOK!
100 db hüvely nikotin mentes:

Kip-kop " 08	Riz " 14
Tiszti " 10	Parafás " 14
Delitá b " 12	Arany " 20
Kolibri, különlegesség 16 k.	

Kapható HARMATH'S szivarkahüvely különlegességek főraktárában Debrecen füvészkert u. 14.

MAYFARTH PH. és TSA. szabadalmazott

Önműködő „Syphoniá“-ja mégis a legjobb permetező

szőlőknek, komlós ültetvényeknek, gyümölcsfa-károsítók kártására, levébetegségek ellen való védekezésre, a szezes és tormáncs stb. megsemmisítésére.

hordozható és kocsira szerelt permetezők 10, 15, 60 és 100 liter folyadék számára petróleum-keverő-készülékkel vagy anélkül.
Tessék ábrázolatot és leírást kérni a cégtől

MAYFARTH PH. és TRS.
gépgyárak, különleges gyár borsajtók és gyümölcsértékesítő gépek számára.
Több mint 620 arany- ezüst-éremmel stb kitüntetve,
BÉCS, II/1, TABORSTRASSE 71.
Kimerítő képes árjegyzékek ingyen. — Képviselek és vi zontelár sitők kívántatnak.

Tavaszi idényre

Férfi-, fiu- és gyermek ruhák

órlási választékban megérkeztek.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni.

Grünfeld Adolf és Társa

DEBRECZEN,

Kistemplom mellett, (sarok bolt)

Költöztetést

6-7-8 méteres butorkocsival, valamint féderes stráf-kocsival helyben és vidékre

legjutányosabban elvállal

Müller H. és Fia szállító

Telefon 108. Piacz-utca 77. Telefon 108.

Telefon 632. HALMÁGYI Telefon 632.

Fehér és ecrü színű vászonalj	5	frt.	Halmágyinál
Fehér csipke kabát	7.50		Halmágyinál
Lüszter köpeny hosszú sötétkék	7.50		Halmágyinál
Vászon ruha minden színben alj és blouz 10.-			Halmágyinál
Vászon köpeny hosszú drapp szín	5.-		Halmágyinál
Pongyola divatszineken mosó	4.-		Halmágyinál
Csipke blouz divatos	4.-		Halmágyinál

Costümök, felöltők, cimonák, utazó és séta kabátok, porköpenyek, csipke, selyem és angol szövet blousok óriási választékban.

„Ottomán selyem palettók.“
Gyászruhák, gyászaljak és gyászblouzokban nagy raktár.

Szolid olcsó árak. Előzékeny pontos kiszolgálás. Külön mérték osztály.

Halmágyi Sámuel
női és leány felöltők legnagyobb áruházában Piacz-u., a főpostával szemben.